

Asia: VN/1001/2020

Hallituksen esitysluonnos laajakaistarakentamisen tuesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kymenlaakson liitto pitää tarpeellisena laajakaistarakentamisen tukiohjelman jatkamista vuoden 2021 alusta alueille, joille ei kaupallisesti ole saatavilla nopeita yhteyksiä, ja joille ei rakennussuunnitelmien mukaan ole syntymässä nopeat yhteydet mahdollistavaa viestintäverkkoa vuoteen 2025 mennessä.

Markkinaehtoisesti nopeiden viestintäyhteyksien piiriin pääsevien ja aiemmalla tukiohjelmalla nopean liittymän saaneiden alueiden väliin on jäänyt myös kaupunkien kehysalueilla paljon kansalaisia, joille tulisi myös mahdollistaa edistyksellisten viestintäyhteyksien saatavuus. Perusteluissa todetaan hyvin, että nopeiden ja toimintavarmojen yhteyksien puuttuminen lisää jo ennestään olemassa olevaa digitaalista epäyhdenvertaisuutta alueiden välillä, koska ilman yhteyksiä nämä alueet eivät pääse osaksi kehittyviä teknologioita ja niiden mahdollistamia palveluita kuten verkko-opiskelua, etätyöskentelyä tai älykaupunkikehitystä. Tämä lisää niin kansalaisten ja eri alueiden välistä tasa-arvoa, kuin elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koko maassa.

Lakiluonnoksessa tukiohjelman piiriin on rajattu vain vakinaiset asuin- tai sijaintipaikat. Monipaikkaisuus on globaali, kasvava ilmiö ja etätyö tulee jatkossa lisääntymään. Kymenlaakson liitto esittää, että tukiohjelman piiriin tulee hyväksyä myös vapaa-ajan asunnot. Tällä tuetaan myös koronaviruskriisin aikaisen digitalisaatiokehityksen laajaa vakiinnuttamista ja alueiden elinvoimaa.

Lakiesityksen mukaan laajakaistarakentamisen valtiontukea on varattu julkisen talouden suunnitelmassa viisi miljoonaa euroa vuodelle 2021. Kymenlaakson liitto toteaa, että esitetty summa on täysin riittämätön.

Esitys ei ota huomioon muista rahoituslähteistä saatavaa tukea. Laajakaistarakentamiseen on saatavilla tukea myös rakennerahasto- ja maaseutuohjelmasta. Harva-asutus painottaa aluekehitys- ja sosiaalirahaston osuutta Itä- ja Pohjois-Suomeen, jossa toisin kuin Etelä- ja Länsi-Suomessa myös infrastruktuuri-investoinnit ovat mahdollisia. Tällä hetkellä näyttää siltä, että myös tulevan maaseutuohjelman (CAP27) rahoitusta tullaan painottamaan harvan asutuksen alueille. Toteutuessaan tämä pienentää Kymenlaakson ohjelmärahoitusta entisestään. Kokonaisuudessaan laajakaistarakentamisen mahdollistavat tuet kohtelevat alueita Suomessa eriarvoisesti.

Esityksen mukaan kunnilta edellytetään edelleen 33, 22 tai kahdeksan prosentin osallistumista hankkeiden rahoitukseen. Maksuosuuden määrittely perustuu väestö- ja aluerakenteeseen sekä kunnan taloudelliseen kantokykyyn. Kymenlaakson liitto pitää hyvänä, että kuntien maksuosuus on pyritty määrittelemään selkeästi, mutta toteaa kuntien osallistumisen hankkeisiin olevan epävarmaa heikkenevien taloustilanteitten takia. Valtion vastuu korostuu asiassa. Kymenlaakson liitto esittää, että kuntaosuuksien määrittelyssä tulisi huomioida myös muut laajakaistarakentamisen mahdollistavat tuet sekä tutkia mahdollisuuksia pienentää kuntaosuuksia.

Silmäri Ulla
Kymenlaakson Liitto - Maakuntajohtaja